88వ అధ్యాయం

٨٨ ـ بَابُ اسْتِحْبَابِ طَيِّبِ الْكَلَامِ وطَلَاقَةِ الْوَجْهِ عِنْدَ اللِّقَاءِ

ఇతరుల్ని కలుసుకున్నప్పుడు వారితో నవ్వుతూ మాట్లాడాలి

قال الله تعالى: ﴿وَٱخْفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾﴾ [الحجـر: ٨٨]. وقـال تعالى: ﴿وَلَوْ كُنتَ فَظًّا غَلِيظَ ٱلْقَلْبِ لَٱنفَضُّوا۟ مِنْ حَوْلِكَ﴾ [آل عمران: ١٥٩].

దివ్య ఖుర్‌ఆన్‌లో అల్లాహ్ సెలవిచ్చాడు :

"విశ్వాసుల పట్ల మృదువుగా మెలగు."
(అల్ హిజ్ర్ : 88)

"ప్రవక్తా! నీవేగనక కర్కశుడవు, కఠిన హృదయుడవు అయినట్లయితే వారందరూ (నీ సహచరులు) నీ చుట్టుప్రక్కల నుండి దూరంగా పోయేవారు." *(ఆలి ఇమ్రాన్ : 159)*

వివరణ

మొదటి సూక్తిలో దైవప్రవక్త (సల్లం)ను మృదుత్వం, నమ్రతా వైఖరిని అవలంబించమని ఆదేశించబడింది. రెండవ సూక్తిలో - ధర్మప్రచార కార్యానికి మృదుత్వం, ప్రేమ, అణకువ ఇలాంటి ఇతర నైతిక విలువలు చాలా అవసరం. ఇవి లేకుంటే ప్రజలు దగ్గరికి రారు. దూరంగా పారిపోతారు. అభిమానించటానికి బదులు అసహ్యించుకుంటారని చెప్పబడింది.

٦٩٣ ـ عَنْ عَدِيِّ بن حَاتِمٍ رضي الله عنه قال: قال رسولُ اللهِ ﷺ: «اتَّقُوا النَّارَ وَلَوْ بِشِقِّ تَمْرَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَبِكَلِمَةٍ طَيِّبَةٍ» متفقٌ عليه.

693. హజ్రత్ అదీ బిన్ హాతిమ్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రబోధించారు : ఖర్జూరపు ముక్కతో నయినా సరే నరకాగ్ని నుండి మిమ్మల్ని మీరు కాపాడుకోండి. అదీ లభించకపోతే కనీసం ఓ మంచి మాట మాట్లాడి అయినాసరే. *(బుఖారీ - ముస్లిం)*

(సహీహ్ బుఖారీలోని సంస్కార ప్రకరణం, సహీహ్ ముస్లింలోని జకాత్ ప్రకరణం)

٦٩٤ ـ وعن أَبي هريرةَ رضي الله عنه أَن النَّبيَّ ﷺ قال: «وَالكَلِمَةُ الطَّيِّبَةُ

694. హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు : "ఒక మంచిమాట కూడా

صَدَقَةٌ» متفقٌ عليه. وهو بعض حديث تقدم بطولِهِ.

సదఖాయే (దానం చేయటంతో సమానమే). (బుఖారీ - ముస్లిం)

٦٩٥ ـ وعن أَبي ذَرٍّ رضي الله عنه قال: قال لي رسولُ اللهِ ﷺ: «لا تَحْقِرَنَّ مِنَ المَعْرُوفِ شَيْئاً، وَلَوْ أَنْ تَلْقَى أَخَاكَ بِوَجْهٍ طَلِيقٍ» رواه مسلم.

695. హజ్రత్ అబూజర్ (రజి) కథనం: దైవప్రవక్త (సల్లం) ఒకసారి నాకు హితోపదేశం చేస్తూ, "ఏ మంచి పనినీ అల్పంగా భావించకు. నీ సోదరుణ్ణి నవ్వుతూ పలకరించటాన్నయినా సరే." (ముస్లిం)

(సహీహ్ ముస్లింలోని సత్కార్యాల ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

షరీఅత్ దృష్టిలో అభిలషణీయమైన ప్రతి పనినీ 'మారూఫ్'గానే భావించాలి. అలాంటి మంచి పనుల్లో దేన్నీ అల్పమయినదిగా భావించకూడదు. ఆఖరికి ఇతరులతో నవ్వుతూ మాట్లాడటాన్ని కూడా చులకనగా చూడకూడదు. సాధారణంగా ప్రజలు దానికి అంతగా ప్రాధా న్యత ఇవ్వకపోవచ్చు. కాని నైతికంగా అది చాలా గొప్ప గుణం. ఎదుటివ్యక్తి పట్ల తమకున్న ప్రేమాభిమానాలను వ్యక్తం చేసుకునే విధానం. అందుకే ఇస్లాం ధర్మం దానికి అంతగా ప్రాధాన్యతనిస్తోంది.